

ZAKON Br. 06/L-033**O GRAĐEVINSKIM PROIZVODIMA**

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

usvaja:

ZAKON O GRAĐEVINSKIM PROIZVODIMA**GLAVA I****Opšte odredbe****Član 1****Svrha**

1. Ovaj zakon propisuje uslove za stavljanje, odnosno stavljanje na raspolaganje građevinskih proizvoda na tržište kroz uspostavljanje pravila o tome kako izraziti svojstva i/ili prirodu i podobnost građevinskih proizvoda u odnosu na njihove bitne karakteristike i/ili podobnosti za upotrebu u građevinskim radovima.

2. Ovaj zakon određuje tri načina na koje se može prikazati usklađenost proizvoda sa zahtevima i to:

2.1. upotreba oznake CE - oznaka CE se primenjuje kada zemlja odredišta proizvoda to zahteva, ali takođe može se primeniti i na proizvode na tržištu Kosova;

2.2. upotreba oznake usaglašenosti Kosova se aplicira kada proizvođač ispuni zahteve za postavljenje istog, utvrđeni ovim zakonom, ili drugom ekvivalentnom oznakom usaglašenosti prema ratifikovanim međunarodno sporazumima;

2.3. stavljanje građevinskih proizvoda na tržište Kosova primenom odredbi, pored onih koje su potrebne za oznake CE ili oznake usaglašenosti Kosova.

3. Ovaj zakon je zasnovan na odgovarajućim odredbama Pravilnika Evropskog parlamenta br. 305/2011/EU, koji određuje uslove stavljanja na tržište građevinskih proizvoda.

Član 2**Delokrug**

1. Ovaj zakon se primenjuje za građevinske proizvode koji ispunjavaju osnovne zahteve za građevinske radove propisane članom 4 ovog zakona.

2. Uvođenje na tržištu građevinskih proizvoda, te njihova distribucija i korišćenje, ne mogu se ograničiti ako ispune zakonom predviđene kriterije i zahteve predviđene podzakonskim aktima donošenim na osnovu ovog zakona.

Član 3 Definicije

1. Za potrebe ovog zakona, primenjuju se sledeće definicije:

1.1. **“Građevinski proizvod”** – označava bilo koji proizvod ili sklop koji je proizveden i stavljen na tržište radi stalne ugradnje u građevinskim radovima ili njihovim delima i čija svojstva imaju uticaja na svojstva građevinskih radova s obzirom na osnovne zahteve u pogledu građevinskih radova;

1.2. **“Sklop”** označava građevinski proizvod koji na tržište je stavio individualni proizvođač kao skup od najmanje dva odvojena dela koje treba zajedno postaviti kako bi se ugradili u građevinskim radovima;

1.3. **“Građevinski radovi”** – označava izgradnju objekata i radove građevinskog inženjerstva;

1.4. **“Bitne karakteristike”** – označava karakteristike građevinskog proizvoda koje se odnose na osnovne zahteve građevinskih radova;

1.5. **“Svojstvo građevinskog proizvoda”** – označava svojstvo koji ima veze sa odgovarajućim bitnim karakteristikama, iskazane nivoom ili klasom ili opisom;

1.6. **“Nivo”** - označava rezultat procene svojstava građevinskog proizvoda u odnosu na njegove bitne karakteristike iskazane bročanom vrednošću;

1.7. **“Klasa”** - označava niz nivoa svojstva građevinskog proizvoda, određen od najmanje do najveće vrednosti;

1.8. **“Granični nivo”** - minimalni ili maksimalni nivo učinka za bitnu karakteristiku građevinskog proizvoda;

1.9. **“Vrsta proizvoda”** - označava skup nivoa svojstava ili reprezentativnih klasa građevinskog proizvoda, koji se odnosi na njegove bitne karakteristike, proizvedenog upotrebom datih kombinacija sirovina ili drugih elemenata u nekom određenom procesu proizvodnje;

1.10. **“Usaglašene tehničke specifikacije”** - označava usaglašene standarde, Evropska tehnička odobrenja (EAD) i Kosovska tehnička odobrenja (DKV);

1.11. **“Usaglašeni evropski standardi”** - označavaju standard usvojen od strane jednog od Evropskih tela za standardizaciju, na osnovu zahteva izdat od Evropske komisije;

1.12. **“Usaglašeni standard Kosova”** - označava standard koji ispunjava odredbe ovog zakona što prenosi usaglašeni evropski standard i priznat od strane Ministarstva trgovine i industrije Kosova (MTI);

1.13. **“Evropsko tehničko odobrenje”** - označava dokument usvojen od strane organizacije tela za tehničku procenu (TAB)/ (EOTA) u Evropskoj uniji u svrhu izdavanja

Evropske tehničke procene;

1.14. **“Evropska tehnička procena”**- označava dokumentovanu procenu svojstava građevinskog proizvoda u odnosu na svoje bitne karakteristike, u skladu sa odgovarajućim Evropskim tehničkim odobrenjem;

1.15. **“Nameravana upotreba”**- označava nameravanu upotrebu građevinskog proizvoda kao što je definisano u usaglašenoj tehničkoj specifikaciji koja se primenjuje;

1.16. **“Specifična tehnička dokumentacija”** - označava dokumentaciju koja pokazuje da metode u okviru važećeg sistema za procenu i potvrđivanje stalnosti svojstava su zamenjene drugim metodama, pod uslovom da rezultati dobijeni tim drugim metodama su jednaki rezultatima dobijenim metodama ispitivanja iz odgovarajućeg usaglašenog standarda;

1.17. **“Stavljanje na raspolaganje na tržište”** - označava svaku isporuku građevinskog proizvoda za distribuciju ili upotrebu na Kosovu u toku trgovinske delatnosti, u zamenu za novac ili besplatno;

1.18. **“Stavljanje na tržište”** - označava prvo stavljanje na raspolaganje građevinskog proizvoda na tržište Kosova;

1.19. **“Ekonomski subjekat”** - označava proizvođača, uvoznika, distributera ili ovlašćenog zastupnika;

1.20. **“Proizvođač”** - označava svako fizičko ili pravno lice koje se bavi proizvodnjom građevinskog proizvoda ili koje ima takav proizvod projektovan i proizveden i stavlja takav proizvod na tržište pod svojim imenom ili trgovačkom markom;

1.21. **“Distributer”** - označava svako fizičko ili pravno lice u lancu snabdevanja, osim proizvođača ili uvoznika, koji građevinski proizvod čine dostupnim na tržištu;

1.22. **“Uvoznik”** - svako fizičko ili pravno lice osnovano na Kosovu, koje stavlja građevinski proizvod neke strane zemlje na tržištu Kosova;

1.23. **“Ovlašćeni zastupnik”** - označava svako fizičko ili pravno lice osnovano unutar Kosova, koje je dobilo pisano ovlašćenje od proizvođača da deluje u njegovo ime u vezi sa navedenim zadacima;

1.24. **“Povlačenje”** - označava svaku meru usmerenu ka sprečavanju da građevinski proizvod iz lanca snabdevanja bude dostupan na tržištu;

1.25. **“Opoziv”** - označava svaku meru usmerenu ka opozivu građevinskog proizvoda, koji je već stavljen na raspolaganje krajnjem korisniku;

1.26. **“Akreditacija”** - izvod iz državnog organa za akreditaciju da telo za ocenjivanje usaglašenosti ispunjava uslove utvrđene usklađenih standarda i tamo gde se primenjuje kao i dodatne zahteve, uključujući i one navedene u relevantnim sektorskim šemama, za obavljanje specifične aktivnosti za procenu usaglašenosti;

1.27. **“Kontrola fabričke proizvodnje”** - označava dokumentovanu, stalnu i unutrašnju kontrolu fabričke proizvodnje, u skladu sa relevantnim usklađenim tehničkim specifikacijama;

1.28. **“Mikro-preduzeće”** - označava preduzeće koje zapošljava manje od deset (10) lica i čiji godišnji promet i/ili godišnji bilans ne prelazi dva (2) miliona evra;

1.29. **“Životni ciklus”** - označava uzastopne i međusobno povezane faze životnog ciklusa građevinskog proizvoda, od nabavke sirovina ili generisanje iz prirodnih izvora do konačnog uništenja;

1.30. **“Ministarstvo”** - ministarstvo nadležno za pitanja trgovine i industrije.

Član 4

Osnovni zahtevi za građevinske radove i bitne karakteristike građevinskih proizvoda

1. Osnovne zahteve u pogledu građevinskih radova treba da se uređuju podzakonskim aktom od Ministarstva u roku od šest (6) meseci od stupanja na snagu ovog zakona. Ovi osnovni zahtevi predstavljaju osnovu za pripremu usaglašenih tehničkih specifikacija.

2. Bitne karakteristike građevinskih proizvoda će biti navedene u usaglašenim tehničkim specifikacijama u odnosu na osnovne zahteve za građevinske radove.

3. Za specifične vrste građevinskih proizvoda obuhvaćenih usaglašenim standardom, Evropska komisija, tamo gde je potrebno i u odnosu na njihove nameravanu upotrebu definisane u usaglašenim standardima, određuje preko delegiranih akata bitne karakteristike za koje proizvođač mora objaviti svojstva proizvoda prilikom stavljanja na tržište.

4. U slučajevima kada je potrebno, Evropska komisija kroz delegiranih akata, utvrđuje granične nivoe svojstava vezano za bitne karakteristike koje treba objaviti.

5. Kada je primenljivo na tržištu Kosova, Ministarstvo će objaviti delegirane akte Evropske komisije u vezi sa bitnim karakteristikama i graničnim nivoima u skladu sa odredbama člana 50 ovog zakona. Takođe, Ministarstvo može objaviti javne delegirane akte koji nisu povezani sa delegiranim aktima Evropske komisije, u skladu sa odredbama člana 51. ovog zakona.

GLAVA II

IZJAVA O SVOJSTVIMA, OZNAKA “CE” I OZNAKA USAGLAŠENOSTI KOSOVA

Član 5

Izjava o svojstvima

1. Kada je građevinski proizvod obuhvaćen usaglašenim kosovskim i evropskim standardom ili je u skladu sa Evropskom ili Kosovskom tehničkom procenom koja je izdata za taj proizvod, proizvođač mora da sastavlja izjavu o svojstvima, kada se takav proizvod stavlja na tržište.

2. Kada je građevinski proizvod obuhvaćen usaglašenim standardom ili kada je u skladu sa Evropskom ili Kosovskom tehničkom procenom koja je izdata za taj proizvod, svaka informacija

o svojstvima u odnosu na bitne karakteristike, kao što je definisano u važećoj usaglašenoj tehničkoj specifikaciji, mogu se predvideti samo ako su obuhvaćene i navedene u izjavi o svojstvima osim ako, u skladu sa članom 6 ovog zakona, nije sačinjena nijedna izjava o svojstvima.

3. Sastavljanjem izjave o svojstvima, proizvođač preuzima odgovornost za usaglašenost građevinskog proizvoda sa takvim objavljenim svojstvima. U nedostatku objektivnih indikacija koje ukazuju na suprotno, kosovske vlasti pretpostave da izjava o svojstvima, sastavljena od strane proizvođača, je tačna i pouzdana.

Član 6

Izuzeci od obaveze za sastavljanje izjave o svojstvima

1. Odstupajući od člana 5, stav 1 ovog zakona i u nedostatku odredbi Evropske unije ili nacionalnih odredbi koje zahtevaju izjavu o bitnim karakteristikama u slučaju kada građevinski proizvodi su namenjeni za upotrebu, proizvođač može se suzdržati od sastavljanja izjave o svojstvima kada se građevinski proizvod obuhvaćen usaglašenim standardom stavlja na tržište, ako je:

1.1. građevinski proizvod proizveden pojedinačno ili prema narudžbini u vanserijskom procesu kao odgovor na posebnu narudžbinu i ako ga je proizvođač koji je odgovoran za sigurnu ugradnju proizvoda u pojedinačni građevinski rad, od proizvođača koji je odgovoran za bezbednu ugradnju proizvoda građevinskim radovima, u skladu sa važećim nacionalnim propisima, pri čemu su odgovorne osobe za bezbednu ugradnju građevinskih radova u skladu sa važećim nacionalnim propisima;

1.2. građevinski proizvod je proizveden na gradilištu kako bi bio ugrađen u pojedinačni građevinski radovi u skladu sa važećim nacionalnim propisima, pri čemu su odgovorne osobe za bezbedno izvršenje građevinskih radova u skladu sa važećim nacionalnim odredbama; ili

1.3. građevinski proizvod je proizveden na tradicionalan način ili na način koji odgovara očuvanju nasleđa i u ne-industrijskom procesu, za adekvatno renoviranje građevinskih radova zvanično zaštićeni kao deo određenog okruženja ili zbog njihove posebne arhitektonske ili istorijske vrednosti, u skladu sa važećim nacionalnim propisima.

Član 7

Sadržaj izjave o svojstvima

1. Izjava o svojstvima treba da izražava svojstva građevinskih proizvoda u odnosu na bitne karakteristike tih proizvoda u skladu sa relevantnim usaglašenim tehničkim specifikacijama.

2. Izjava o svojstvima mora posebno da sadrži sledeće podatke:

2.1. referencu na vrstu proizvoda za koji je sastavljena izjava o svojstvima;

2.2. sistem ili sisteme procene i potvrđivanja stalnosti svojstava građevinskog proizvoda;

2.3. referentni broj i datum izdavanja/objavljivanja usaglašenog kosovskog i evropskog standarda ili evropske ili kosovske tehničke procene, koja je korišćena za ocenu svake bitne karakteristike;

2.4. kada je moguće, referentni broj specifične tehničke dokumentacije korišćene i

zahtevi sa kojima proizvođač tvrdi da je proizvod u skladu sa njima.

3. Izjava o svojstvima treba da sadrži i:

3.1. nameravanu upotrebu građevinskog proizvoda u skladu sa važećim usaglašenim tehničkim specifikacijama;

3.2. spisak bitnih karakteristika, kao što je određeno u usaglašenoj tehničkoj specifikaciji za nameravanu;

3.3. svojstva najmanje jedne od bitnih karakteristika građevinskog proizvoda, sa ciljem izjavljivanja upotrebe. Ako ne postoji obaveza za objavljivanje svojstva za najmanje jednu od bitnih karakteristika, zato što ne postoje regulatorni zahtev u vezi sa građevinskim radovima koji bi zahtevali takvu karakteristiku, proizvod ne predstavlja „građevinski proizvod“ u smislu ovog zakona i prema tome je izuzet iz njegovih odredbi;

3.4. po potrebi, svojstva građevinskog proizvoda, po nivoima, klasama ili opisno, ako je potrebno na osnovu proračuna u odnosu na njegove bitne karakteristike utvrđene u skladu sa članom 4, stav 3 ovog zakona;

3.5. svojstva tih bitnih karakteristika građevinskog proizvoda, koja se odnose na nameravanu upotrebu ili upotrebe, uzimajući u obzir odredbe u vezi sa nameravanu upotrebu ili upotrebe kada proizvođač namerava da stavi proizvod na raspolaganje na tržištu;

3.6. za navedene bitne karakteristike za koje nisu objavljena svojstva koriste se slova „NDP“ (Nema određenih svojstava);

3.7. kada je evropska ili kosovska tehnička procena izdata za taj proizvod, svojstva građevinskog proizvoda po nivoima, klasama ili opisno u odnosu na bitne karakteristike sadržane su u odgovarajućoj Evropskoj ili Kosovskoj tehničkoj proceni.

4. Izjava o svojstvima se sastavlja korišćenjem modela definisanim podzakonskim aktom, usvojenog od strane Ministarstva.

5. Za proizvode stavljene na tržište Evropske unije, informacije u vezi sadržaja i/ili oslobađanja opasnih materija dostavljaju se zajedno sa izjavom o svojstvima u skladu. Za proizvode koji se stavljaju na tržište Kosova, informacije u vezi sadržaja i/ili oslobađanja opasnih materija dostavljaju se zajedno sa izjavom o svojstvima u skladu sa regulatornim zahtevima koji važe na Kosovu.

Član 8

Dostava izjave o svojstvima

1. Kopiju izjave o karakteristikama svakog proizvoda zasebno koji je stavljen na tržište potrebno je dostaviti u štampanom obliku ili elektronskim putem.

2. Međutim, ukoliko je serija istog proizvoda dostavljena jednom korisniku, uz nju se može priložiti kopija izjave o karakteristikama u štampanom ili elektronskim putem.

3. Štampana kopija izjave o svojstvima dostavlja se primaocu na zahtev.
4. Odstupajući od stava 1 i 3 ovog člana, kopija izjave o svojstvima može biti dostupna na internet stranici.
5. Izjavu o svojstvima potrebno je dostaviti na jeziku ili jezicima koje zahteva zemlja u kojoj je proizvod stavljen na raspolaganje na tržištu.
6. Ministarstvo, podzakonskim aktom propisuje zahteve koje treba da ispuni deklaracija o karakteristikama građevinskog proizvoda.

Član 9

Opšta načela i upotreba oznake CE

1. Za stavljanje oznake CE primenjuju se opšta načela koja su određena posebnim pravilima za označavanje usaglašenosti.
2. Oznaka CE postavlja se na one građevinske proizvode za koje je proizvođač sastavio izjavu o svojstvima u skladu sa članovima 5 i 7 ovog zakona, primenom usaglašenog evropskog standarda ili evropskog tehničkog odobrenja.
3. Ako proizvođač nije sastavio izjavu o svojstvima u skladu sa članovima 5 i 7 ovog zakona, oznaka CE se ne sme postaviti.
4. Postavljanjem oznake CE, proizvođač preuzima odgovornost za usaglašenost građevinskog proizvoda sa deklariranim svojstvima, kao i usaglašenost sa svim važećim zahtevima koji su određeni Zakonodavstvom Evropske unije o građevinskim proizvodima i drugom usaglašenom zakonodavstvu Evropske unije, koja uređuju njegovo stavljanje na tržište.
5. Pravila postavljanja oznaka CE predviđena drugim relevantnim usklađenim zakonodavstvom Evropske unije primenjuju se ne dovodeći u pitanje stav 4 ovog člana.
6. Za svaki građevinski proizvod obuhvaćen usaglašenim evropskim standardom ili za koji je izdata evropska tehnička procena, oznaka CE predstavlja jedinu oznaku kojom se potvrđuje usaglašenost građevinskog proizvoda sa objavljenim svojstvima u vezi sa bitnim karakteristikama, obuhvaćenim tim usaglašenom standardom ili Evropskom Tehničkom Procenom.

Član 10

Opšta načela i upotreba oznake usklađenosti Kosova

1. Opšta načela utvrđena u Uredbi o oznaci usaglašenosti, će se primeniti na postavljanje oznake usaglašenosti Kosova. Upotreba oznake usaglašenosti Kosova je opciona, osim ako odlukom donesenom od strane Ministarstva, u skladu sa članom 51 ovog zakona to postaje obavezno.
2. Oznaka usaglašenosti Kosova može se postaviti samo u one građevinske proizvode za koje proizvođač je sastavio izjavu o svojstvima u skladu sa članovima 5 i 7 ovog zakona primenom usaglašenog standarda Kosova ili kosovskog tehničkog odobrenja.

3. Kriterijumi vezano za bitne zahteve, procenu i potvrđivanje stalnosti svojstava, izjave o svojstvima i oznaku CE su navedeni u Prilogu ZA (ili Prilogu Z) usvojenog usaglašenog evropskog standarda. Prilikom primene usaglašenih kosovskih standarda za potrebe oznake usaglašenosti Kosova, izrazi u prilogu koji se odnose na postavljanje oznake CE (posebno, ali ne ograničavajući se na „prijavljena tela“ i „oznaku CE“) zamenjuju se izrazima Kosova („imenovana tela“, „oznaka usaglašenosti Kosova“).

4. Ukoliko proizvođač nije sastavio izjavu o svojstvima u skladu sa članovima 5 i 7 ovog zakona, oznaka usaglašenosti Kosova se ne sme postaviti.

5. Postavljanjem oznake usaglašenosti Kosova, proizvođač preuzima odgovornost za usaglašenost građevinskog proizvoda sa objavljenim svojstvima, kao i za usklađenost sa svim važećim zahtevima predviđenim u ovom zakonu u vezi postavljanja oznake usaglašenosti Kosova i u ostalom odgovarajućim aktima Kosova kojim se predviđa njeno postavljanje.

6. Pravila postavljanja oznake usaglašenosti Kosova predviđena drugim odgovarajućim aktima Kosova primenjuju se ne dovodeći u pitanje stav 5 ovog člana.

7. Za svaki građevinski proizvod pokriven usaglašeni standard koji je na Kosovu ili Kosovska tehnička procena sprovedena, oznaka usaglašenosti Kosova je jedini znak koji potvrđuje usaglašenost građevinskog proizvoda sa objavljenim performansama u odnosu na osnovnim funkcijama pokrivena tom usaglašenom standardu ili tehničke procene na Kosovu.

8. Ministarstvo, preko nadležnih organa za tržišni nadzor ne spreči niti ometa stavljanje na raspolaganje na tržištu ili upotrebu građevinskih proizvoda sa oznakom usaglašenosti Kosova, kada objavljena svojstva odgovaraju zahtevima za takvu upotrebu na Kosovu.

9. Ministarstvo preko nadležnih organa za tržišni nadzor osigurava da upotrebu građevinskih proizvoda sa oznakom usaglašenosti Kosova ne otežavaju putem dodatnih pravila ili uslova nametnute od javnih ili privatnih organa koji deluju u svojstvu javnog preduzeća ili javnog organa na osnovu monopolskog položaja ili pod javnim ovlašćenjem, kada objavljena svojstva odgovaraju zahtevima za takvu upotrebu na Kosovu.

10. Metode koje Kosovo koristi vezano za zahteve u pogledu građevinskih radova, kao i ostala nacionalna pravila u vezi bitnih karakteristika građevinskih proizvoda, moraju biti u skladu sa usaglašenim kosovskim standardima.

Član 11

Pravila i uslovi za stavljanje oznake CE ili oznaka usaglašenosti Kosova

1. Oznaku CE ili oznaka usaglašenosti Kosova, potrebno je postaviti na vidljiv, čitljiv i neizbrisiv način na građevinski proizvod ili etiketu pričvršćenu na taj proizvod. U slučaju kada to nije moguće ili nije opravdano zbog prirode proizvoda, oznaka se postavlja na ambalažu ili na prateće dokumente.

2. Oznaka CE ili oznaka usaglašenosti Kosova treba da je praćena sa najmanje dve poslednje cifre godine u kojoj je prvi put postavljena, imenom i registrovanom adresom proizvođača ili identifikacionom oznakom kojom se lako i bez dvosmislenosti omogućava identifikaciju imena i adrese proizvođača, jedinstvenim identifikacionim kodom vrste proizvoda, referentnim brojem izjave o svojstvima, nivoom ili klasom objavljenog svojstva, referencom o primenjenim tehničkim specifikacijama, identifikacionim brojem imenovanog tela (za oznaku usaglašenosti Kosova)

ili prijavljenog tela (za oznaku CE) i, ako je to primenljivo, nameravanom upotrebom kako je predviđeno usaglašenom tehničkom specifikacijom koja se primenjuje.

3. Oznaka CE ili oznaka usaglašenosti Kosova treba da se postavlja pre stavljanja građevinskog proizvoda na tržište. Može biti praćena grafićkom ili bilo kojom drugom oznakom kojom se jasno oznaćava poseban rizik ili upotreba.

Ćlan 12

Pravila i uslovi za stavljanje u promet graćevinskih proizvoda koji ne nose oznaku CE ili oznaku Kosova o usaglašenosti

1. Graćevinski proizvodi koji se stavljanju na tržište Kosova, a ćija usaglašenost sa odredbama ovog zakona nije dokazana putem oznake CE ili oznake usaglašenosti Kosova, trebaju ispuniti odredbe ćlana 55 ovog zakona.

2. Proizvodi obuhvaćeni stavom 1 ovog ćlana ne moraju nositi regulatornu oznaku CE ili oznaku usaglašenosti Kosova.

Ćlan 13

Kontaktna taćka za graćevinske proizvode

1. Ministarstvo odlukom odrećuje kontakt taćku za graćevinske proizvode.

2. Kontaktna taćka za graćevinske proizvode na zahtev, "izmeću ostalog" i ekonomskog subjekta ili nadlećnog organa druge drćzave, daje sledeće informacije za:

2.1. tehnićka pravila koja se primenjuju na odrećene vrste graćevinskih proizvoda na Kosovu i informacije ukoliko ta vrsta proizvoda je predmet zahteva za prethodnim ovlaććivanjem prema zakonima Kosova, zajedno sa informacijama u vezi naćela uzajamnog priznavanja i primene ovog zakona na teritoriji Kosova;

2.2. kontakt podatke nadlećnih organa na Kosovu, pomoću kojih se oni mogu kontaktirati direktno, ukljućujući i pojednosti o organima nadlećnim za nadzor primene navedenih tehnićkih pravila na teritoriji Kosova;

2.3. pravne lekove koji su uglavnom na raspolaganju na Kosovu u slućaju nastalog spora izmeću nadlećnih organa i ekonomskog subjekta.

3. Kontaktna taćka za graćevinske proizvode odgovara na zahteve iz stava 2, ovog ćlana u roku od 15 radnih dana od prijema zahteva.

4. Kontaktna taćka za graćevinske proizvode na Kosovu, gde je ekonomski operater zakonito trgovao graćevinskim proizvodom, treba ekonomskom operateru ili nadlećnom organu prućiti sve relevantne informacije ili zapaćanja.

5. Kontaktna taćka za graćevinske proizvode ne naplaćuje nikakvu naknadu za prućanje informacija iz stava 2 ovog ćlana.

6. U vezi sa zadacima utvrćenim u stavu 2, ovog ćlana, Ministarstvo garantuje da kontaktna taćka za graćevinske proizvode, pruća informacije upotrebljavajući transparentne i lako

razumljive izraze o odredbama unutar Kosova, koje za ispunjenje bitnih zahteva za građevinske radove koji se primenjuju na nameravanu upotrebu svakog građevinskog proizvoda, kao što je predviđeno članom 7, stav 3. i podstav 3.5 ovog zakona.

7. Kontaktna tačka za građevinske proizvode treba da obavlja svoje funkcije/ zadatke na način kojim se izbegavaju sukobi interesa, posebno u vezi sa postupcima pribavljanja oznake CE ili oznake usaglašenosti Kosova.

GLAVA III OBAVEZE EKONOMSKIH OPERATERA

Član 14 Obaveze proizvođača

1. Proizvođači treba da sastavljaju izjavu o svojstvima u skladu sa članovima 5 i 7 ovog zakona i postavljaju oznaku CE ili oznaku usaglašenosti Kosova u skladu sa članovima 9, 10, 11 i 12 ovog zakona ili da pružaju informacije u skladu sa članom 55 ovog zakona.

2. Proizvođači, na osnovu izjave o svojstvima za podršku oznake CE ili oznake usaglašenosti Kosova, sastavljaju tehničku dokumentaciju u kojoj se opisuju svi bitni elementi u vezi sa traženim sistemom procene i potvrđivanja stalnosti svojstava.

3. Proizvođači treba da čuvaju tehničku dokumentaciju i izjavu o svojstvima za period od deset (10) godina nakon što je građevinski proizvod stavljen na tržište.

4. Kada je pogodno, Ministarstvo može, putem delegiranih akata u skladu sa članom 50 ovog zakona, izmeniti taj period za grupe građevinskih proizvoda na osnovu očekivanog veka trajanja ili uloge tog građevinskog proizvoda na građevinskim radovima.

5. Proizvođači treba obezbediti da su uspostavljeni postupci kojima se obezbeđuje da serijska proizvodnja se pridržava objavljenih svojstvima. Izmene u vrsti proizvoda i primenjenim usaglašenim tehničkim specifikacijama će se adekvatno uzimati u obzir.

6. Proizvođači treba da kada to smatraju potrebnim s obzirom na osiguravanje tačnosti, pouzdanosti i stabilnosti objavljenih svojstava građevinskog proizvoda, sprovesti ispitivanje uzoraka građevinskih proizvoda stavljenih na raspolaganje na tržištu, istražiti i, prema potrebi, voditi registar pritužbi za neusaglašene proizvode i proizvoda povučenih sa tržišta kao i obavestiti distributere o svakom takvom zapažanju.

7. Proizvođači treba obezbediti da njihovi građevinski proizvodi nose oznaku vrste proizvoda, oznaku serijskog broja ili bilo koji drugi element kojim se omogućava njihovu identifikaciju ili, u slučaju kada veličina ili priroda proizvoda to ne dopuštaju, zadrže zahtevane informacije navedene na ambalaži ili u dokumentu koji je priložen uz građevinski proizvod.

8. Proizvođači treba da navedu građevinski proizvod, svoj naziv, naziv registrovanog poslovanja ili svoju trgovačku marku i svoju adresu ili ukoliko to nije moguće ovi podaci se navedu na svoju ambalažu ili priloženom dokumentu. U adresi mora biti navedena jedinstvena lokacija na kojoj je moguće kontaktirati proizvođača.

9. Prilikom stavljanja građevinskog proizvoda na raspolaganje na tržištu, proizvođači obezbeđuju da uz proizvod su priložena uputstva i informacije o bezbednosti na službenom jeziku Kosovu.

10. Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga da veruju da građevinski proizvod koji su stavili na tržište nije u skladu sa izjavom o svojstvima ili nije u skladu sa ostalim važećim zahtevima ovog zakona, moraju odmah preduzeti odgovarajuće korektivne mere kako bi navedene građevinske proizvode uskladili sa zakonskim zahtevima ili ih povukli ili vratili na tržište. Štaviše, kada navedeni proizvod predstavlja rizik, proizvođači moraju odmah o tome obavestiti nadležne organe za tržišni nadzor u kojima taj građevinski proizvod je bio dostupan na tržištu i davanjem detalja, posebno o neusklađenosti i korektivnim merama.

11. Proizvođači treba da uz obrazloženi zahtev nadležnog organa za tržišni nadzor, ispratiti građevinski proizvod sa svim informacijama i potrebnom dokumentacijom kojima dokazuju svoju usklađenost sa izjavom o svojstvima i sa drugim važećim zahtevima ovog zakona, na jeziku koji je lako razumljiv od strane tog organa. Oni treba da sarađuju sa tim organom na zahtev, za bilo koju meru preduzete radi uklanjanja rizika koje dolaze od građevinskog proizvoda koje su stavili na tržište.

Član 15

Ovlašćeni zastupnici

1. Proizvođač može imenovati ovlašćenog zastupnika pisanim ovlašćenjem.
2. Izrada tehničke dokumentacije ne čini sastavni deo ovlašćivanja zastupnika.
3. Ovlašćeni zastupnik obavlja zadatke navedene u ovlašćenju. Ovlašćenom zastupniku je ovlašćenjem dopušteno da obavlja barem sledeće zadatke:
 - 3.1. držati na raspolaganje izjavu o svojstvima i tehničku dokumentaciju državnim nadležnim organima za tržišni nadzor u periodu utvrđen u član 14 stava 3 ovog zakona;
 - 3.2. obrazloženim zahtevom od strane nadležnih organa za tržišni nadzor, pruža tom organu sve informacije i potrebnu dokumentaciju da se dokaže usaglašenost građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i usklađenosti sa drugim važećim zahtevima prema ovom zakonu;
 - 3.3. da sarađuju sa nadležnim organima za tržišni nadzor, na njihov zahtev, za svaku aktivnost preduzetoj radi uklanjanja rizika koje predstavljaju građevinski proizvodi obuhvaćeni ovlašćenjem zastupnika.
4. Za proizvode stavljene na tržište u Evropskoj uniji (EU), ovlašćeni zastupnik je registrovan u EU. Za proizvode stavljene na tržište na Kosovu, ovlašćeni zastupnik je registrovan na Kosovu.

Član 16

Obaveze uvoznika

1. Uvoznici moraju da stavljaju na tržište Kosova samo građevinske proizvode koji su usklađeni sa važećim odredbama ovog zakona.
2. Pre stavljanja građevinskog proizvoda na tržište, uvoznik treba da obezbedi da je proizvođač izvršio procenu i potvrđivanje stalnosti svojstava (za proizvode koji imaju oznaku CE ili oznaku Kosova o usaglašenosti) ili druge odgovarajuće postupke procene (za druge građevinske

proizvode). Uvoznik obezbeđuje da je proizvođač sastavio tehničku dokumentaciju navedenu u član 14, podstav 2, i izjavu o svojstvima u skladu sa članovima 5 i 7 ovog zakona (za proizvode koji nose oznaku CE ili oznaku usaglašenosti Kosova). Takođe, uvoznik obezbeđuje da proizvod, prema potrebi, nosi oznaku CE ili oznaku usaglašenosti Kosova, i da uz proizvod je priložena potrebna dokumentacija i da je proizvođač ispunio zahteve navedene u članu 14, stavovi 7 i 8 ovog zakona.

3. Kada uvoznik smatra ili ima razloga da veruje da građevinski proizvod nije u skladu sa izjavom o svojstvima ili da nije usklađen sa drugim važećim zahtevima ovog zakona, on ne dozvoljava da se stavlja građevinski proizvod na tržište sve dok proizvod ne uskladi se sa priloženom izjavom o svojstvima i dok ne bude u skladu sa drugim važećim zahtevima navedenim u ovom zakonu ili dok izjava o svojstvima se ne ispravi. Štaviše, kada građevinski proizvod predstavlja rizik, uvoznik treba da o tome obaveštava proizvođača i organe za tržišni nadzor.

4. Uvoznici treba da navode na građevinskom proizvodu ili ako to nije moguće, na njegovoj ambalaži ili u pratećem dokumentu, svoj naziv, registrovani trgovački naziv ili marku i svoju kontakt adresu.

5. Kada građevinski proizvod stavlja na raspolaganju na tržištu, uvoznik mora da obezbedi da proizvod bude praćen uputstvima i informacije o bezbednosti na službenom jeziku.

6. Uvoznici treba obezbediti da dok građevinski proizvod je pod njihovom odgovornošću, uslovi skladištenja ili prevoza ne ugrožavaju njegovu usaglašenost sa izjavom o svojstvima, kao ni usklađenost sa drugim važećim zahtevima ovog zakona.

7. Uvoznici treba da, kada to smatraju potrebnim radi osiguranja tačnosti, pouzdanosti i stalnosti objavljenih svojstava građevinskog proizvoda, vrše ispitivanje uzoraka građevinskih proizvoda stavljenih na tržište ili stavljenih na raspolaganje na tržištu, istražuju i, prema potrebi, vode registar pritužbi i registar o neusaglašenim ili opozvanim proizvodima kao i obaveštavaju distributere o svakom zapažanju.

8. Uvoznici koji smatraju ili imaju razloga da veruju da građevinski proizvod koji su stavili na tržište nije u skladu sa izjavom o svojstvima ili drugim važećim zahtevima navedenim u ovom zakonu, treba odmah da preduzimaju odgovarajuće korektivne mere kako bi navedeni proizvod uskladili ili prema potrebi, povukli ili opozvali. Kada navedeni proizvod predstavlja rizik, uvoznici odmah o tome obaveštavaju nadležne organe za tržišni nadzor, pružajući detalje, naročito o neusklađenosti i o svim preduzetim korektivnim merama.

9. Uvoznici treba da na period naveden u članu 14, stav 3 ovog zakona, drže na raspolaganje organima za tržišni nadzor, kopiju izjave o svojstvima i da obezbede da tehnička dokumentacija je stavljena na raspolaganje tim organima, po zahtevu.

10. Uvoznici treba da po njihovom obrazloženom zahtevu od strane nadležnog organa za tržišni nadzor, dostavljaju sve informacije i dokumentaciju potrebne kako bi se dokazala usklađenost građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i sa drugim važećim zahtevima navedenim u ovom zakonu, na jeziku koji je tim organima lako razumljiv. Uvoznici treba da sarađuju sa navedenim organom na osnovu zahteva, za bilo koju meru koja je preduzeta kako bi se uklonili svi rizici koje predstavljaju građevinski proizvodi koje su stavili na tržište.

Član 17

Obaveze distributera

1. Prilikom stavljanja građevinskog proizvoda na raspolaganje na tržištu, distributeri treba da deluju u skladu sa navedenim odredbama ovog zakona.
2. Pre stavljanja na tržištu građevinskog proizvoda, distributeri treba da obezbeđuju da taj proizvod, nosi oznaku CE ili oznaku Kosova o usaglašenosti po zahtevu, bude praćen dokumentima koje zahteva ovaj zakon i uputstvima i bezbednosnim informacijama na službenom jeziku. Distributeri takođe treba da obezbede da proizvođač i uvoznik su delovali u skladu sa svim zahtevima navedenim u članu 14, stavovi 7 i 8 i članu 16, stav 4 ovog zakona.
3. Kada distributer smatra ili ima razloga da veruje da građevinski proizvod nije u skladu sa izjavom o svojstvima ili drugim važećim zahtevima navedenim u ovom zakonu, distributer ne može da proizvod stavlja na raspolaganje na tržište sve dok isti ne dovede u skladu sa priloženom izjavom o svojstvima i dok nije usklađen sa drugim važećim zahtevima propisanim ovim zakonom ili dok izjava o svojstvima ne bude ispravljena. Štaviše, kada proizvod predstavlja rizik, distributeri o tome treba da obaveštavaju proizvođača, uvoznika, kao i nadležne organe za tržišni nadzor.
4. Distributer treba obezbediti da, dok građevinski proizvod je pod njegovom odgovornošću, uslovi skladištenja i prevoza ne dovode u opasnost njegovu usaglašenost sa izjavom o svojstvima i sa drugim važećim zahtevima ovog zakona.
5. Distributeri koji smatraju ili imaju razloga da veruju da građevinski proizvod koji su stavili na tržište nije u skladu sa izjavom o svojstvima ili ostalim zahtevima ovog zakona, oni treba da obezbede da su preduzete korektivne mere kako bi navedeni proizvod uskladili ili prema potrebi, taj proizvod povukli ili vratili. Štaviše, kada navedeni proizvod predstavlja rizik, distributeri odmah o tome obaveštavaju nadležne organe za tržišni nadzor, davajući detalje, naročito o neusklađenosti i o preduzetim korektivnim merama.
6. Distributeri treba da po obrazloženom zahtevu nadležnog organu za tržišni nadzor, dostavljaju ovom organu sve informacije i potrebnu dokumentaciju kako bi se dokazala usaglašenosti građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i drugim važećim zahtevima navedenim u ovom zakonu na jeziku koji je tom organu lako razumljiv. Distributeri treba da sarađuju sa navedenim organom, na zahtev, povodom svake aktivnosti koja je preduzeta kako bi se uklonili svi rizici koje dolaze od građevinskih proizvoda koje su stavili na raspolaganje na tržištu.

Član 18

Slučajevi u kojima se obaveze proizvođača primenjuju na uvoznike i distributere

Uvoznik ili distributer smatra se proizvođač ukoliko ispunjava obaveze proizvođača u skladu sa ovim zakonom i biće predmet obaveza proizvođača iz člana 14 ovog zakona, kada na tržište stavlja građevinski proizvod pod svojim nazivom ili trgovačkom markom ili kada modifikuje građevinski proizvod koji je već stavljen na tržište na način koji može uticati na usklađenost sa izjavom o svojstvima ili sa drugim dokazom o usaglašenosti.

Član 19

Identifikacija ekonomskih subjekata

1. Za period naveden u članu 14, stav 3 ovog zakona, ekonomski subjekti treba da po zahtevu

organa za tržišni nadzor, identifikuju:

- 1.1. svaki ekonomski subjekat koji im je isporučio građevinske proizvode;
- 1.2. svaki ekonomski subjekat kome su oni isporučili građevinske proizvode.

GLAVA IV USAGLAŠENE TEHNIČKE SPECIFIKACIJE

Član 20 Usaglašeni evropski standardi

1. Usaglašeni evropski standardi su pripremljeni od tela za standardizaciju na osnovu zahteva (u daljem tekstu „ovlašćenja”) koje izdaje Evropska komisija.
2. Evropska komisija objavljuje u Službenom listu Evropske unije spisak referenci na usaglašene standarde koji su u skladu sa relevantnim ovlašćenjima.
3. Za svaki usaglašeni standard na spisku daju se sledeće informacije:
 - 3.1. reference na zamenjene usaglašene tehničke specifikacije, ako postoje;
 - 3.2. datum početka perioda koegzistencije;
 - 3.3. datum završetka perioda koegzistencije.
4. Evropska komisija objavljuje svako ažuriranje navedenog spiska.

Član 21 Usaglašeni standardi Kosova

1. Usaglašene standarde Kosova usvaja Kosovska agencija za standardizaciju (KAS), na osnovu usaglašanih evropskih standarda, čija referenca se objavljuje u Službenom listu Evropske unije.
2. Kosovska agencija za standardizaciju usvaja potrebne prateće standarde koje se zahtevaju od usaglašanih standarda, ali da ovi prateći standardi ne smatraju se usaglašenim.
3. Kosovska agencija za standardizaciju predstavlja Ministarstvu potencijalne usaglašene standarde Kosova radi usvajanja. Ukoliko Ministarstvo prihvati standarde kao takve da ispunjavaju sve odredbe ovog zakona, ono objavljuje spisak referenci na ove standarde na odgovarajući način.
4. Za svaki usaglašeni standard Kosova na spisku se daju sledeće informacije:

- 4.1. reference na zamenjene usaglašene tehničke specifikacije, ako postoje;

4.2. datum početka perioda koegzistencije;

4.3. datum završetka perioda koegzistencije.

5. Ministarstvo objavljuje svako ažuriranje navedenog spiska.

Član 22

Primena usaglašenih standarda

1. Od datuma početka perioda koegzistencije treba da bude omogućeno da se koristi usaglašeni standard za sastavljanje izjave o svojstvima za građevinski proizvod obuhvaćen istim.

2. Ne dovodeći u pitanje članove 26, 27 i 28 ovog zakona od datuma završetka perioda koegzistencije, usaglašeni standard će biti jedino sredstvo za sastavljanje izjave o svojstvima za građevinski proizvod obuhvaćen istim.

3. Na kraju perioda koegzistencije, svi protivrečni nacionalni standardi se povlače i Ministarstvo ukida sve protivrečne nacionalne odredbe.

Član 23

Evropsko ili kosovsko tehničko odobrenje

1. Kosovski proizvođači mogu da podnesu zahtev za evropsko tehničko odobrenje Tela za tehničku procenu sa sedištem u nekoj od državi članici Evropske unije za bilo koji građevinski proizvod koji nije ili je delimično obuhvaćen usaglašenim standardom, čija svojstva u pogledu bitnih karakteristika ne mogu biti u potpunosti procenjena u skladu sa postojećim usaglašenim standardom, jer, *između ostalog*:

1.1 proizvod ne spada u okvir delokruga nijedne od postojećih usaglašenih standarda;

1.2 metoda procene navedena u usaglašenom standardu nije prikladna za najmanje jednu bitnu karakteristiku tog proizvoda; ili

1.3 usaglašeni standard ne predviđa nijednu metodu procene u vezi sa najmanje jednom bitnom karakteristikom tog proizvoda.

2. Postupak izrade evropskog dokumenta o oceni, kao odgovor na zahtev za evropsku tehničku ocenu, određen je u skladu sa Zakonodavstvom Evropske unije o građevinskim proizvodima.

3. Ukoliko to uslovi dozvoljavaju i postaje poželjno, Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje uslove pod kojima proizvođač može da podnese zahtev za kosovsku tehničko odobrenje.

Ovaj podzakonski akt će utvrditi obaveze i odredbe za osnivanje Tela za tehničku procenu na Kosovu, zajedno sa postupcima za izradu kosovskog tehničkog odobrenja i vršenje kosovskih tehničkih procena.

Član 24

Nivoi ili klase svojstava

1. Ministarstvo može da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 50 ovog zakona, da odredi klase svojstava u pogledu bitnih karakteristika građevinskih proizvoda.

2. U slučaju kada Ministarstvo stvori klase svojstava u pogledu bitnih karakteristika građevinskih proizvoda, Kosovska agencija za standardizaciju ih koristi u usaglašenim kosovskim standardima. U slučaju kada klase svojstava u pogledu bitnih karakteristika građevinskih proizvoda nisu postavljeni od strane Ministarstva, njih može odrediti i Kosovska agencija za standarde na zahtev Ministarstva.
3. U slučajevima kada je utvrđeno na zahtev Ministarstva, Kosovska agencija za standardizaciju određuje granične nivoe u usklađenim standardima u pogledu bitnih karakteristika i kada je to potrebno za namenjene svrhe, koje građevinski proizvodi na Kosovu treba da ispune.
4. Ministarstvo može da usvoji delegirane akte u skladu sa članom 50 ovog zakona, za određivanje uslova pod kojima će se smatrati da građevinski proizvod zadovoljio je određeni nivo ili klasu svojstava bez ispitivanja ili bez daljeg ispitivanja. U slučaju da Ministarstvo ne može da omogućava takve uslove, njih može odrediti Kosovska agencija za standardizaciju u usaglašenim kosovskim standardima.
5. Kada usaglašeni standardi sadrže sisteme za klasifikaciju u skladu sa stavom 1 ovog člana, Ministarstvo može da određuje nivoe ili klase svojstava koje građevinski proizvodi moraju da poštuju u pogledu njihovih bitnih karakteristika samo u skladu sa tim sistemima za klasifikaciju.
6. Kosovska agencija za standardizaciju treba da poštuje regulatorne potrebe Kosova tokom određivanja graničnih nivoea ili klasa svojstava.
7. Kada delegirani akti Evropske komisije određuju klase svojstava i/ili granične nivoe, ove klase i/ili nivoe su obavezni za proizvode koji se prodaju u Evropskoj uniji ili u Evropskoj ekonomskoj zoni, bez obzira da li se pojavljuju ili ne u usaglašenim evropskim standardima.

Član 25

Procena i potvrđivanje stalnosti svojstava

1. Procena i potvrđivanje stalnosti svojstava građevinskih proizvoda u pogledu njihovih bitnih karakteristika se sprovode u skladu sa jednim od sistema navedenim u podzakonskom aktu od strane Ministarstva.
2. Delegiranim aktima u skladu sa članom 50 ovog zakona, Ministarstvo će usvajati ili uspostavljati kao i može vrši reviziju, naročito uzimajući u obzir uticaj na zdravlje i bezbednost ljudi i životne sredine, koji sistem ili sistemi su primenjivi na određenom građevinskom proizvodu ili grupe građevinskih proizvoda ili datu bitnu karakteristiku. Ministarstvo takođe će uzeti u obzir sistem ili sisteme uspostavljene odlukama Evropske komisije (uključene u usaglašene evropske standarde ili evropska tehnička odobrenja) i dokumentovana iskustva od ovlašćenih organa u pogledu nadzora tržišta.
3. Ministarstvo bira najjednostavniji sistem ili sisteme koji ispunjavaju sve bitne zahteve za građevinske radove.
4. Sistem ili sistemi određeni na ovaj način navode se u zahtevima za usaglašene kosovske standarde i u usaglašenim kosovskim tehničkim specifikacijama.

GLAVA V POJEDNOSTAVLJENI POSTUPCI

Član 26

Upotreba propisne tehničke dokumentacije

1. Prilikom utvrđivanja vrste proizvoda, proizvođač može zameniti ispitivanje vrste ili obračun vrste sa propisnom tehničkom dokumentacijom kojom dokazuje da:

1.1. za jedne ili više bitnih karakteristika građevinskog proizvoda, koji proizvođač stavlja na tržište, smatra da se da taj proizvod je postigao određeni nivo ili klasu svojstva bez ispitivanja ili obračunavanja, odnosno bez daljeg ispitivanja ili obračunavanja, u skladu sa uslovima utvrđenim u relevantnim usaglašenim tehničkim specifikacijama ili odluci Evropske komisije ili Ministarstva;

1.2. građevinski proizvod koji se pokriva usaglašenim standardom, koji proizvođač stavlja na tržište, odgovara vrsti proizvoda drugog građevinskog proizvoda, koji je proizveo neki drugi proizvođač i koji je već ispitan u skladu sa odgovarajućim usaglašenim standardom. Kada su navedeni uslovi ispunjeni, proizvođač ima pravo da objavi svojstva koja odgovaraju svim ili nekim rezultatima ispitivanja tog drugog proizvoda. Proizvođač može da koristi rezultate ispitivanja samo nakon što uzima ovlašćenje od tog proizvođača, koji ostaje odgovoran za tačnost, pouzdanost i stabilnost navedenih rezultata ispitivanja; ili

1.3. građevinski proizvod koji se pokriva usaglašenim tehničkim specifikacijama, koji proizvođač stavlja na tržište je sistem sastavljen od delova, koje proizvođač sastavlja pomno prateći detaljna uputstva koje mu je dao dobavljač takvog sistema ili njegovih delova, koji je već ispitao sistem ili deo s obzirom na jednu ili više bitnih karakteristika u skladu sa relevantnim usaglašenim tehničkim specifikacijama. Kada su navedeni uslovi ispunjeni, proizvođač stiče pravo da objavi svojstvo koje odgovara svim ili nekim rezultatima ispitivanja za sistem ili delove koji su mu dostavljeni. Proizvođač može da koristi rezultate ispitivanja drugog proizvođača ili dobavljač sistema samo nakon što je dobio ovlašćenje tog proizvođača ili dobavljač sistema, koji ostaje odgovoran za tačnost, pouzdanost i stabilnost ovih rezultata ispitivanja.

2. Ako građevinski proizvod naveden u stavu 1 ovog člana, pripada vrsti građevinskih proizvoda na koje primenjeni sistem za procenu i potvrđivanje stalnosti svojstava 1 + ili 1, kako je utvrđeno podzakonskim aktom prema ovom zakonu, prikladnu tehničku dokumentaciju navedena u stavu 1. ovog člana potvrđuje se od prijavljeno sertifikacionog tela za proizvod (za proizvode stavljene na tržištu Evropske unije) ili imenovana od tela za sertifikaciju (za proizvode stavljene na tržištu Kosova) utvrđeno podzakonskim aktom.

Član 27

Upotreba pojednostavljenih postupaka od strane mikro preduzeća

Mikro preduzeća koja proizvode građevinske proizvode pokrivene usaglašenim standardom smeju zameniti određivanje vrste proizvoda na osnovu ispitivanja vrste za primenjive sisteme 3 i 4, koji se utvrđuje podzakonskim aktom prema ovom zakonu, upotrebom metoda koje se razlikuju od metoda sadržanih u važećem usaglašenom standardu. Ti proizvođači takođe mogu tretirati građevinske proizvode, na koje se primenjuje sistem 3 u skladu sa odredbama za sistem 4. Kada proizvođač primeni navedene pojednostavljene postupke, proizvođač treba dokazati usklađenost građevinskog proizvoda sa važećim zahtevima putem specifične tehničke dokumentacije i da prikaže ekvivalentu upotrebljenih postupaka sa postupcima utvrđenim u usaglašenim standardima.

Član 28

Ostali pojednostavljeni postupci

1. U vezi sa građevinskim proizvodima pokrivenim od usaglašenog standarda, a koji su proizvedeni pojedinačno ili prema porudžbini u vanserijskom postupku kao odgovor na posebnu porudžbinu i koji su ugrađeni u pojedinačne prepoznatljive građevinske radove, gde deo procene svojstava primenjenog sistema, kako je utvrđeno podzakonskim aktom u okviru ovog zakona, može se zameniti od strane proizvođača sa specifičnom tehničkom dokumentacijom koja dokazuje usklađenost tog proizvoda sa važećim i ekvivalentnim zahtevima između upotrebljenih postupaka sa postupcima utvrđenim u usaglašenim standardima.

2. Ukoliko građevinski proizvod naveden u stavu 1 ovog člana, pripada vrsti građevinskih proizvoda na koje se primenjuje sistem za procenu i potvrđivanje stalnosti svojstva 1 + ili 1, kako je utvrđeno podzakonskim aktom prema ovom zakonu, specifičnu tehničku dokumentaciju proverava imenovano sertifikaciono telo (za proizvode stavljene na tržište Evropske unije) ili imenovano sertifikaciono telo za proizvod (za proizvode stavljene na tržište Kosova) kako je utvrđeno podzakonskim aktom prema ovom zakonu.

GLAVA VI

ORGAN IMENOVANJA I IMENOVANA TELA

Član 29

Imenovanje

Ministarstvo objavljuje spisak ovih tela koje ih imenuje da izvrše zadatke treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu „imenovan tela“).

Član 30

Organ imenovanja

1. Ministarstvo će biti organ imenovanja, koji je odgovoran za uspostavljanje i sprovođenje potrebnih postupaka za procenu i imenovanje tela koja će biti imenovane da obavljaju zadatke trećih strana u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava za potrebe ovog zakona kao i za nadzor imenovanih tela, uključujući i njihovu usklađenost sa članom 33 ovog zakona.

2. Ministarstvo može odlučiti da procenu i nadzor iz stava 1 ovog člana vrši Generalna uprava za akreditaciju (DAK).

3. Ukoliko Ministarstvo delegira ili poveri procenu, imenovanje ili nadgledanje iz stava 1, telu koje još ne nije vladini subjekat, to telo mora biti subjekat/ pravno lice i mora biti *mutatis mutandis* u skladu sa zahtevima utvrđenim u članu 31 ovog zakona. Treba imati sporazum kako bi pokrio obaveze koje proističu iz njegovih aktivnosti.

4. Ministarstvo preuzima svu odgovornost za zadatke koje obavlja telo predviđeno u stavu 3 ovog člana.

Član 31

Zahtevi u vezi sa organima imenovanja

1. Ministarstvo kao organ imenovanja, ili telo kome su poverene odgovornosti ovlašćenja, deluje na takav način da ne stvara sukob interesa sa imenovanim telima.
2. Organ imenovanja organizovan je i deluje tako da čuva objektivnost i nepristranost svojih aktivnosti.
3. Organ imenovanja organizovan je tako da svaka odluka koja se odnosi na imenovanje tela koje će izvršavati zadatke treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava, donose nadležne osobe koje se razlikuju od osoba koje su izvršile procenu.
4. Organ imenovanja ne nudi niti pruža aktivnosti koje obavljaju imenovana tela ili da pruža konsultantske usluge na komercijalnoj ili konkurentnoj osnovi.
5. Organ imenovanja će čuvati poverljivost primljene informacije.
6. Organ imenovanja će imati na raspolaganju dovoljan broj stručnog osoblja za propisno izvršenje svojih zadataka.

Član 32

Mogućnosti informisanja za Kosovo

Ministarstvo može obavestiti Evropsku komisiju o svojim nacionalnim postupcima za procenu i imenovanje tela koja su imenovana da izvrše zadatke treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava i nadgledanju imenovanih tela, kao i o svakoj njenoj promeni. Ministarstvo može takođe obavestiti i druge zemlje.

Član 33

Zahtevi za imenovana tela

1. Za potrebe ovlašćenja, ovlašćeno telo je obavezno ispunjavati zahteve utvrđene u stavovima 2 do 16 ovog člana.
2. Imenovano telo se uspostavlja na osnovu nacionalnog zakona i treba da bude pravno lice.
3. Imenovano telo treba da bude telo treće strane, nezavisno od organizacije ili građevinskog proizvoda kojeg procenjuju.
4. Telo koje pripada poslovnom udruženju ili profesionalnoj organizaciji koje predstavlja preduzeća uključena u projektovanje, proizvodnju, nabavku, sklapanje, upotrebu ili održavanje građevinskih proizvoda koje ono procenjuje, može se smatrati takvim telom, uz uslov da je dokazalo svoju nezavisnost i odsutnost sukoba interesa.
5. Imenovano telo, njegovo najviše rukovodstvo i osoblje odgovorno za izvršavanje zadataka treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava ne smeju biti projektant, proizvođač, dobavljač, instalater, kupac, vlasnik, korisnik ili održavalac građevinskog proizvoda kojeg procenjuju, kao ni ovlašćeni predstavnik bilo koje od ovih strana. To ne isključuje upotrebu

procenjenih proizvoda koji su potrebni za delovanje imenovanog tela ili upotrebu proizvoda za lične potrebe.

6. Imenovano telo, njegovo najviše rukovodstvo i osoblje odgovorno za izvršavanje zadataka treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava ne smeju biti direktno uključeni u projektovanje, proizvodnju ili izradu, nabavku, trgovinu, ugradnju, upotrebu ili održavanje tih građevinskih proizvoda niti zastupnik strane uključene u ovim aktivnostima. Oni se ne smeju uključiti ni u kakve aktivnosti koje bi mogle biti u sukobu sa nezavisnošću njihove procene i integriteta u vezi sa aktivnostima za koje su imenovani. Ovo se posebno odnosi na savetodavne usluge.

7. Imenovano telo mora osigurati da aktivnosti svojih podružnica ili podugovarača ne utiču na poverljivost, objektivnost i nepristrasnost aktivnosti procene i/ili potvrđivanja.

8. Imenovano telo i njegovo osoblje će obavljati zadatke treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava sa najvišim nivoom profesionalnog integriteta i potrebne tehničke stručnosti za posebno područje i mora biti oslobođeno svih pritisaka i podsticaja, posebno finansijskih, koji bi mogli uticati na njegovu osudu ili na rezultate aktivnosti procene i/ili potvrđivanja, posebno od strane osoba ili grupe osoba koje imaju interes za rezultate takvih aktivnosti.

9. Imenovano telo mora biti spremno izvršiti sve zadatke treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava za koje je imenovan, utvrđuju se podzakonskim aktom u skladu sa ovim zakonom, bilo da te zadatke sprovodi samo imenovano telo ili neko u njegovo ime ili pod njegovom odgovornošću.

10. Imenovano telo, u svakom trenutku i za svaki sistem procene i potvrđivanja stalnosti svojstava i za svaku vrstu ili kategoriju građevinskih proizvoda, za bitne karakteristike i zadatke za koje je imenovano, treba imati na raspolaganju:

10.1. potrebno osoblje sa tehničkim znanjem i dovoljnim i prikladnim iskustvom za izvršavanje zadataka treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava;

10.2. potreban opis postupaka prema kojima je sprovedena procena svojstava, osiguravajući transparentnost i sposobnost ponavljanja tih postupaka; mora imati uspostavljene odgovarajuće politike i postupke kojima se zadaci koje sprovodi kao ovlašćeno telo razlikuju od drugih aktivnosti;

10.3. postupke potrebne za obavljanje njegovih aktivnosti koje uzimaju u obzir veličinu preduzeća, sektor u kome deluje, strukturu, nivo složenosti određene proizvodne tehnologije kao i masnu ili serijsku prirodu proizvodnog procesa.

11. Imenovano telo mora imati sredstva potrebna za propisno izvršavanje tehničkih i administrativnih zadataka vezanih za aktivnosti za koje je imenovano i takođe mora imati pristup celokupnoj potrebnoj opremi ili objektima.

12. Osoblje odgovorno za obavljanje aktivnosti za koja je telo imenovano mora da ima:

12.1. potrebnu stručnu i tehničku pripremu koja obuhvata sve zadatke treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava u odgovarajućem području za koje je telo imenovano;

12.2. dovoljno poznavanje zahteva za procenu i potvrđivanje koje oni sprovode kao i ovlašćenje da obavljaju navedene aktivnosti;

12.3. odgovarajuće znanje i razumevanje važećih usaglašenih standarda i odgovarajućih odredaba ovog zakona;

12.4. sposobnost potrebnu za izradu sertifikata, evidencija i izveštaja kojima se dokazuje da su sprovedeni procena i potvrđivanje.

13. Treba obezbediti nepristranost imenovanog tela, njegovog najvišeg rukovodstva i osoblja za procenu. Naknade za najviše rukovodstvo ovlašćenog tela i osoblja za procenu ne zavisi od broja vršenih procena niti od rezultata takvih procena.

14. Imenovano telo treba da ima osiguranje od odgovornosti o šteti, osim ako odgovornost je preuzela država u skladu sa važećim zakonima ili ako je sama država direktno odgovorna za sprovedenu procenu i/ili potvrđivanje.

15. Osoblje imenovanog tela je u obavezi da poštuje načelo profesionalne tajne koje se odnose na informacije dobijene prilikom sprovođenja zadataka utvrđeni podzakonskim aktom u okviru ovog zakona, osim u odnosu na nadležne organe za tržišni nadzor Ministarstvo. Imovinska prava moraju biti zaštićena.

16. Imenovano telo mora da učestvuje ili da se obezbeđuje da njegovo osoblje za procenu je obavešteno o odgovarajućim aktivnostima standardizacije i aktivnostima koordinacione grupe ovlašćenih tela Evropske unije, uspostavljene na osnovu legislacije Evropske Unije o građevinskim proizvodima i treba da posluži kao opšta smernica za administrativne odluke i dokumente pripremljene kao rezultat rada ove grupe.

Član 34

Pretpostavka usklađenosti

1. Imenovano telo, koje će biti ovlašćeno da izvršava zadatke treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava kojima se dokazuje svoju usaglašenost sa kriterijima utvrđenim u odgovarajućim usaglašenim standardima ili njihovim delovima, reference kojih su objavljene u Službenom listu Evropske unije, pretpostavi će se da su u skladu sa zahtevima utvrđenim u članu 33 ovog zakona u onoj meri u kojoj važeći usaglašeni standardi pokrivaju ove zahteve.

2. Kosovske vlasti će pretpostavljati da prijavljena tela osnovana u Evropskoj uniji ili u drugim zemljama u kojima međunarodni sporazumi predviđaju postojanje prijavljenih tela u skladu sa zahtevima iz člana 33 ovog zakona u meri u kojoj važeći usaglašeni standardi pokrivaju ove zahteve.

Član 35

Podružnice i podugovarači imenovanih tela

1. U slučaju kada imenovano telo podugovori određene zadatke povezane sa zadacima treće strane u postupku procene i potvrđivanja stalnosti svojstava ili povezano je sa podružnicom, osigurava da podugovarač ili podružnica ispunjavaju zahteve utvrđene u članu 33. ovog zakona, i o tome obaveštava organ imenovanja.

2. Imenovano telo drži potpunu odgovornost za zadatke izvršene od podgovarača ili podružnice bez obzira na mesto njihovog osnivanja.
3. Aktivnosti mogu biti podgovorene ili izvršene od strane podružnica samo uz saglasnost klijenta.
4. Imenovano telo stavlja na raspolaganje organu imenovanja odgovarajuće dokumente vezano za procenu kvalifikacija podgovarača ili podružnice i zadatke koje takve strane izvršavaju koje se utvrđuju podzakonskim aktom u skladu sa ovim zakonom.

Član 36

Korišćenje prostorija van laboratorija za ispitivanje od strane imenovanog tela

1. Na zahtev proizvođača i ako je to opravdano tehničkim, ekonomskim ili logističnim razlozima, imenovana tela mogu da izvrše ispitivanja utvrđena podzakonskim aktom u skladu sa ovim zakonom, za sisteme procene i potvrđivanja stalnosti svojstava 1+, 1 i 3 ili da se takva ispitivanja vrše pod njihovim nadgledanjem, u proizvodnim postrojenjima upotrebom opreme za ispitivanje interne laboratorije proizvođača ili, uz prethodnu saglasnost proizvođača, u eksternoj laboratoriji, upotrebom opreme za ispitivanje te laboratorije.
2. Imenovana tela koja sprovode takva ispitivanja moraju biti posebno određena kao ovlašćena za rad van svojih akreditiranih prostorija za ispitivanje.
3. Pre vršenja ovih ispitivanja, imenovano telo proverava ukoliko su ispunjeni zahtevi metode ispitivanja i procenjuje ukoliko:
 - 3.1. ispitna oprema ima odgovarajući kalibracioni sistem i ukoliko je zagantovana sledivost merenja;
 - 3.2. je obezbeđen kvalitet rezultata ispitivanja.

Član 37

Zahtev za imenovanje

1. Da bi jedan organ bio imenovan za obavljanje zadataka za treću stranu u procesu procene i verifikacije održivosti performanse, taj organ mora da podnese zahtev za imenovanje odgovarajućem organu Kosova za imenovanje.
2. Zahtev mora biti praćen opisom aktivnosti koje će se obavljati, procedure ocenjivanja i/ili verifikacije za koje organ pretenduje da bude nadležan i sertifikat akreditacije, izdatih od Nacionalnog organa akreditacije (DAK), koji potvrđuje da telo za procenu konformiteta ispunjava uslove iz člana 33 ovog Zakona

Član 38

Postupak imenovanja

1. Organ imenovanja može imenovati samo tela koja su ispunila uslove utvrđene u članu 33 ovog zakona.
2. Organ imenovanja može obavestiti Evropsku komisiju i druge zemlje o telima koje imenovana, po zahtevu.

3. Imenovanje sadrži sve detalje o zadacima koje će se izvršiti, referencu na odgovarajuće usaglašene tehničke specifikacije i bitne karakteristike za koje je ovlašćeno telo za procenu usaglašenosti, sa ciljem primene sistema utvrđenog u podzakonskom aktu u skladu sa ovim zakonom. Međutim, referenca na odgovarajuću usaglašenu tehničku specifikaciju nije potrebna u slučajevima horizontalnog imenovanja utvrđenim u podzakonskom aktu u skladu sa ovim zakonom.

Član 39

Identifikacioni brojevi i spisak o imenovanih tela

1. Ministarstvo određuje po jedan jedinstveni identifikacioni broj svakom imenovanom telu.
2. Ministarstvo određuje takav jedinstven broj čak i u slučaju kada je telo imenovano na osnovu samo nekoliko Kosovskih akata.
3. Kada je to moguće, broj treba biti takav da ne može doći do zabune sa prijavljenim telima Evropske unije.
4. Ministarstvo čini javnim spisak tela imenovanih na osnovu ovog zakona, uključujući i identifikacione brojeve koji su im dati imenovanim telima i aktivnosti za koje su imenovani, preko odgovarajućih sredstava za objavljivanje.
5. Ministarstvo osigurava da ovaj spisak se redovno ažurira.

Član 40

Izmene u imenovanju

1. U slučaju kada organ imenovanja ustanovi ili je obavešten da imenovano telo više ne ispunjava zahteve utvrđene u članu 33 ovog zakona ili da ne može ispunjavati svoje obaveze, organ imenovanja ograničava, obustavlja ili povlači imenovanje po potrebi, u zavisnosti od ozbiljnosti nemogućnosti da se ispunjavaju navedeni zahtevi ili da se ispunjavaju navedene obaveze. U vezi sa tim, on može obavestiti Evropsku komisiju i druge države članice.
2. U slučaju povlačenja, ograničavanja ili obustave imenovanja ili u slučaju kada imenovano telo prestaje sa svojom delatnošću, organ imenovanja preduzima sve odgovarajuće mere kako bi osigurao da dosijei tog tela obrađuje neko drugo imenovano telo ili da budu dostupni organima imenovanja i organima za nadzor tržišta, na njihov zahtev.

Član 41

Sumnja o stručnosti imenovanih tela

1. Organ imenovanja istražuje sve slučajeve za koje se sumnja u vezi sa nadležnošću imenovanog tela ili kontinuiranog ispunjavanja propisanih zahteva i odgovornosti od strane imenovanog tela.
2. Organ imenovanja treba da obezbeđuje da sve osetljive informacije dobijene tokom istraga budu poverljive.
3. Ukoliko organ imenovanja utvrdi da imenovano telo ne ispunjava odnosno da više neće ispunjavati zahteve za njegovo imenovanje, on će zahtevati od imenovanog tela da preduzme

sve potrebne korektivne mere i po potrebi, može i povući imenovanje.

Član 42

Operativne obaveze imenovanih tela

1. Imenovana tela izvršavaju zadatke treće strane u skladu sa sistemima procene i potvrđivanja stalnosti svojstva predviđenim podzakonskim aktom u skladu sa ovim zakonom.

2. Procene i potvrđivanja stalnosti svojstava sprovode se transparentno što se tiče proizvođača i na proporcionalan način, kako bi se izbegao nepotreban teret za ekonomske subjekte. Imenovana tela izvršavaju svoje aktivnosti vodeći računa o veličini preduzeća, sektora u kom deluje preduzeće, njenoj strukturi, nivou složenosti proizvodne tehnologije i masivnoj ili serijskoj prirodni procesa proizvodnje.

3. Postupajući na ovaj način, imenovana tela moraju, svakako, strogo poštovati stepen strogosti koji se zahteva ovim zakonom za proizvod i ulogu koju proizvod ima u ispunjavanju svih bitnih relevantnih zahteva za građevinske radove.

4. Ukoliko tokom početne inspekcije proizvodnog pogona i kontrole proizvodnje u fabrici, imenovano telo ustanovi da proizvođač nije osigurao stalnost svojstava proizvedenog proizvoda, onda će zahtevati od proizvođača da preduzme odgovarajuće korektivne mere i istom neće izdati sertifikat.

5. Ukoliko tokom aktivnosti nadgledanja usmerenih na potvrđivanje stalnosti svojstava proizvedenog proizvoda, imenovano telo ustanovi da građevinski proizvod više nema ista svojstva potrebna za tu vrstu proizvoda, zatražiće od proizvođača da preduzme odgovarajuće korektivne mere ili će obustaviti ili povlači njegov sertifikat ako je potrebno.

6. Ukoliko nisu preduzete korektivne mere ili nije dat određeni efekat, imenovano telo, po potrebi, ograničava, obustavlja ili povlači sve izdate sertifikate.

Član 43

Obaveze obaveštavanja za imenovana tela

1. Imenovana tela obaveštavaju organ imenovanja o:

1.1. svakom odbijanju, ograničenju, obustavi ili povlačenju sertifikata;

1.2. svim okolnostima koje utiču na delokrug i uslove imenovanja;

1.3. svakom zahtevu za obaveštavanje o sprovedenim aktivnostima procene i/ili potvrđivanja stalnosti svojstava, koje su dobijene od organa za nadzor tržišta;

1.4. na zahtev, o zadacima treće strane u skladu sa sistemom procene i potvrđivanja stalnosti svojstava sprovedenih u okviru njihovog imenovanja i o svim drugim izvršenim aktivnostima, uključujući prekogranične aktivnosti i podugovaranja.

2. Imenovana tela pružaju drugim telima ovlašćenim na osnovu ovog zakona, koja obavljaju slične zadatke treće strane u skladu sa sistemima procene i potvrđivanja stalnosti svojstava za

građevinske proizvode obuhvaćene istom usaglašenom tehničkom specifikacijom, sve bitne informacije o svim pitanjima u vezi negativnih i, na zahtev, i pozitivnih rezultata od tih procena i/ili potvrđivanja.

Član 44

Razmena iskustava

Ministarstvo postavlja odgovarajuće kontakte sa organizacijama unutar Evropske unije za organizovanje razmene iskustava između Kosova i nacionalnih organa država članica Evropske unije odgovornih za politiku o obaveštavanju.

Član 45

Koordinacija imenovanih i prijavljenih tela

1. Ministarstvo nastoji da osigura da imenovana tela Kosova imaju pristup grupi prijavljenih tela Evropske unije, da imenovana tela imaju pravo da učestvuju na sastancima grupe i da im bude dat pristup dokumentima grupe.

2. Pravila i smernice grupe prijavljenih tela Evropske unije su obavezujuća za imenovana tela za potrebe oznake usaglašenosti Kosova, osim ako Ministarstvo posebnom odlukom zabrani primenu jednog ili više takvih dokumenata na Kosovu.

GLAVA VII

TRŽIŠNI NADZOR I ZAŠTITNA KLAUZULA

Član 46

Postupak rešavanja na nacionalnom nivou građevinskih proizvoda koji predstavljaju rizik

1. Kada organi za tržišni nadzor na Kosovu imaju dovoljno razloga da veruju da građevinski proizvod pokriven usaglašenim standardom ili za koji je izdata evropska ili kosovska tehnička procena ne postiže objavljena svojstva i predstavlja rizik za ispunjenje bitnih zahteva za građevinske radove urađene ovim zakonom, oni treba da sprovedu procenu proizvoda u pitanju, što obuhvata zahtevi utvrđeni ovim zakonom. Odgovarajući ekonomski operateri, po potrebi, sarađuju sa organima za tržišni nadzor.

2. Kada, tokom procene, organi za tržišni nadzor ustanove da građevinski proizvod nije u skladu sa zahtevima utvrđenim u ovom zakonu, oni zahtevaju od odgovarajućih ekonomskih operatera da bez odlaganja preduzmu sve odgovarajuće korektivne mere kojima taj proizvod dovode u skladu sa navedenim zahtevima, posebno sa objavljenim svojstvima ili da proizvod povuku sa tržišta, opozovu ga unutar razumnog perioda, srazmerno prirodi rizika koju oni utvrđuju.

3. Organi za tržišni nadzor obaveštavaju o tome prijavljeno ili imenovano telo, ako je takvo telo uključeno.

4. Sve mere koje se preduzimaju tokom tržišnog nadzora u skladu sa važećim propisima, koji su u skladu sa zakonodavstvom Evropske unije, kojim merama se zabrani ili ograniči stavljanje proizvoda na tržištu, sprečava se distribucija proizvoda ili proizvod se povlači sa tržišta, treba da bude proporcionalno i da tačno navedu osnov na kojem su pozivane.

5. Ekonomski operater se obaveštava napismeno o svakoj preduzetoj meri kao i o pravnim lekovima koji su njemu na raspolaganje i rokove za njihovo podnošenje.

6. Pre preduzimanja mera, ekonomskom operateru se omogućava da se izjašnjava u toku roka od najmanje deset (10) dana, osim ako to nije moguće zbog hitrosti preduzimanja mera radi zaštite zdravlja ili bezbednosti u vezi sa javnim interesom utvrđenim odgovarajućem važećem zakonodavstvom.

7. Ukoliko je mera preduzeta i ekonomskom operateru nije dozvoljeno da se prethodno izjašnjava, treba mu dati mogućnost izjašnjavanja prema važećem zakonu.

8. Sve mere iz stava 4 ovog člana će biti prekinute ili izmenjene nakon što ekonomski operater podmiri svoje obaveze.

9. Kada organi za tržišni nadzor smatraju da neusklađenost nije ograničena na njihovoj nacionalnoj teritoriji, oni mogu obavestiti Evropsku komisiju i druge zemlje o rezultatima procene i postupcima koji su zatraženi da se preduzmu od strane ekonomskog operatera.

10. Ekonomski operater obezbeđuje preduzimanje svih potrebnih korektivnih mera u vezi svih građevinskih proizvoda u pitanju, koje ekonomski subjekat je stavio na raspolaganje na tržištu Kosova.

11. Ukoliko odgovarajući ekonomski operater, u određenom roku iz stava 2 ovog člana, ne preduzme odgovarajuće korektivne mere, organi za tržišni nadzor će preduzeti sve odgovarajuće privremene mere da zabrane ili ograniče stavljanje na raspolaganje građevinskog proizvoda na domaćem tržištu ili da ga povlače sa tržišta ili opozivaju.

12. Organi za tržišni nadzor mogu bez odlaganja obavestiti Evropsku komisiju i druge zemlje u vezi sa ovim merama.

13. Podaci navedeni u stav 11 ovog člana obuhvata sve raspoložive podatke, a posebno podatke potrebne za identifikaciju neusklađenog građevinskog proizvoda, poreklo građevinskog proizvoda, prirodu navodnih neusklađenosti i uključeni rizik, prirodu i trajanje nacionalnih preduzetih mera, kao i argumente koje je predočio dotični ekonomski subjekat. Posebno, organi za tržišni nadzor će navoditi ukoliko je neusklađenost posledica:

13.1. nesposobnost proizvoda da postigne objavljeno svojstvo i/ili da ispunjava zahteve u vezi sa ispunjenjem osnovnih zahteva za građevinske radove utvrđenih u ovom zakonu;

13.2. nedostataka usaglašenih tehničkih specifikacija ili specifične tehničke dokumentacije.

Član 47

Zaštitna klauzula

1. Ako druga zemlja, koja je obaveštena o merama preduzetim od strane Kosova, smatra da ta nacionalna mera je neproporcionalna, neubedljiva ili neopravdana, može bez odlaganja započeti savetovanje sa kosovskim organima za nadzor tržišta i da procenjuje nacionalne mere. Na osnovu rezultata ove procene, dve strane postižu sporazum o tome da li je mera opravdana.

2. Ako se nacionalna mera smatra opravdanom, Kosovo preduzima potrebne mere kako bi osiguralo da neusklađeni građevinski proizvod je povučen sa tržišta. Ako se nacionalna mera smatra neopravdanom, onda Kosovo mora tu meru povući.

3. Ako se nacionalna mera smatra opravdanom, a neusklađenost građevinskog proizvoda se pripisuje nedostacima usklađenih standarda, iz člana 46 stav 13 podstav 13.1 ovog zakona, Ministarstvo može da obaveštava relevantno evropsko telo ili tela za standardizaciju u slučaju usaglašenog evropskog standarda i Kosovsku agenciju za standardizaciju u slučaju usaglašenog standarda Kosova.

4. Kada nacionalna mera se smatra opravdanom, a neusklađenost građevinskog proizvoda se pripisuje nedostacima evropskog tehničkog odobrenja, kosovskog tehničkog odobrenja ili u specifičnoj tehničkoj dokumentaciji, kao što se navede u članu 46, stav 13, podstav 13.2 ovog zakona, Ministarstvo obaveštava telo za tehničku procenu koje je pripremio tehničko odobrenje, proizvođača koji je pripremio specifičnu tehničku dokumentaciju i/ili po potrebi uvoznika i distributera.

Član 48

Usklađenost građevinskih proizvoda koji predstavljaju rizik po zdravlje i bezbednost

1. Ukoliko nakon sprovedene procene u skladu sa članom 46 stav 1 ovog zakona, organi za tržišni nadzor Kosova ustanove da, iako je u skladu sa ovim zakonom, građevinski proizvod ipak predstavlja rizik od neispunjenja osnovnih zahteva za građevinske radove, zdravlje ili bezbednost osoba ili druge aspekte zaštite javnog interesa, oni zahtevaju od odgovarajućeg ekonomskog subjekta da preduzme sve odgovarajuće mere kako bi osigurao da predmetni građevinski proizvod, jednom kada je stavljen na tržište, da više ne predstavlja taj rizik, da povuče građevinski proizvod sa tržišta ili da ga opozove u razumnom roku, srazmerno prirodi rizika, koja se može propisati.

2. Ekonomski subjekat treba da osigurava da su preduzete sve korektivne mere u odnosu na sve dotične građevinske proizvode, a koje taj ekonomski subjekat je učinio dostupnim na tržištu Kosova.

3. Organ za tržišni nadzor Kosova odmah obaveštava Evropsku komisiju i druge države. Ovo obaveštenje uključuje sve dostupne detalje, a posebno podatke potrebne za identifikaciju dotičnog građevinskog proizvoda, porekla i lanca nabavke proizvoda, prirodu uključenog rizika i prirodu kao i trajanje preduzetih nacionalnih mera.

Član 49

Formalna neusklađenost

1. Ne dovodeći u pitanje član 46 ovog zakona, kada organi za tržišni nadzor Kosova ustanove jedno od sledećih nalaza, oni treba da zahtevaju od odgovarajućeg ekonomskog subjekta da ukloni navedenu neusklađenost:

1.1. oznaka CE postavljena u suprotnosti sa članovima 9 i 11 ili oznaka Kosova o usaglašenosti je postavljena u suprotnosti sa članovima 10 i 11 ovog zakona;

1.2. oznaka CE ili oznaka usaglašenosti Kosova nije postavljena, kada se zahteva u skladu sa članom 9 stav 2 ili članom 10. stav 2;

1.3. ne dovodeći u pitanje član 6, izjava o svojstvima nije sastavljena kada se zahteva, u skladu sa članom 5 ovog zakona;

1.4. izjava o svojstvima nije sastavljena u skladu sa članovima 5, 7 i 8;

1.5. tehnička dokumentacija nije dostupna ili nije potpuna.

2. U slučaju kada se nastavi neusklađenost navedena u stavu 1 ovog člana, organi za tržišni nadzor Kosova preduzimaju sve odgovarajuće mere kako bi ograničili ili zabranili stavljanje na raspolaganje građevinskog proizvoda na tržište ili obezbeđuju povlačenje ili odstupanje tog proizvoda sa tržišta.

GLAVA VIII

Delegirani akti

Član 50

Delegirani akti

1. Za potrebe postizanja ciljeva ovog zakona, a posebno uklanjanja i izbegavanja ograničenja prilikom stavljanja građevinskog proizvoda na raspolaganje na tržištu, dole navedena pitanja delegiraju se Ministarstvu u skladu sa članom 52 i pod uslovima utvrđenim u članovima 53 i 54 ovog zakona:

1.1 kada je prikladno, utvrđivanje bitnih karakteristika ili graničnih nivoa za posebne grupe građevinskih proizvoda, o kojima proizvođač, u skladu sa članovima 4 do 7 ovog zakona, objavljuje svojstvo proizvoda, po nivoima ili klasama ili opisno što se tiče njihove upotrebe, u trenutku stavljanja na tržište;

1.2. izmena perioda tokom kojeg proizvođač mora čuvati tehničko dokumentaciju i izjavu o svojstvima nakon što je građevinski proizvod stavljen na tržište, u skladu sa članom 14 ovog zakona, na osnovu očekivanog veka trajanja ili uloge koju građevinski proizvod igra u građevinskim radovima;

1.3 uspostavljanje i prilagođavanje klase svojstava kao odgovor na tehnički napredak u skladu sa članom 24 stav 1 ovog zakona;

1.4 uslovi pod kojima se smatra da građevinski proizvod zadovoljava određeni nivo ili klasu svojstava bez ispitivanja ili bez daljeg ispitivanja u skladu sa članom 24 stav 4, pod uslovom da time nije ugroženo ispunjavanje osnovnih zahteva za građevinske radove;

1.5. prilagođavanje, utvrđivanje i razmatranje sistema procene i potvrđivanja stalnosti svojstava u skladu sa članom 24 ovog zakona, u vezi sa datim proizvodom, određenom grupom proizvoda ili određenim bitnim karakteristikama, u skladu sa:

1.5.1. važnošću uloge koju taj proizvod ili te bitne karakteristike imaju u odnosu na osnovne zahteve za građevinske radove;

1.5.2. prirodom proizvoda;

1.5.3. efektom varijabilnosti bitnih karakteristika građevinskog proizvoda tokom očekivanog veka trajanja proizvoda; i

1.5.4. osetljivošću na nedostatke u proizvodnji proizvoda.

2. Prilikom predlaganja delegiranih akata, Ministarstvo uzima u obzir ekvivalentne delegirane akte donete od strane Evropske komisije.

3. Delegirani akti se primenjuju na proizvode koji podležu oznaci CE i oznaci usaglašenosti Kosova u skladu sa odredbama ovog zakona, a mogu biti primenjeni i na druge građevinske proizvode.

Član 51

Ostali delegirani i podzakonski akti

1. Ministarstvo izdaje ostale delegirane i podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona po potrebi, ili mogu se pozivati na postojeće kosovske zakonske i/ili podzakonske odredbe Kosova.

2. Svaka odluka Ministarstva koja čini obaveznim upotrebu oznake usaglašenosti Kosova će omogućiti upotrebu drugih regulatornih znakova usaglašenosti ravnomerno sa njihovim tehničkim zahtevima sa onima oznake usaglašenosti Kosova.

Član 52

Vršenje prava delegiranja

1. Ministarstvo je ovlašćeno za usvajanje delegiranih akata iz člana 50 ovog zakona za period od pet (5) godina od dana stupanja na snagu ovog zakona. Ministarstvo će pripremiti izveštaj u vezi delegiranog ovlašćenja najmanje šest (6) meseci pre isteka roka od pet (5) godina. Delegiranje ovlašćenja se automatski produžava za period jednakog trajanja, osim ako Vlada Kosova ukine taj period u skladu sa članom 53 ovog zakona.

2. Nakon usvajanja delegiranog akta, Ministarstvo obaveštava Vladu Kosova i objavljuje taj akt.

3. Ovlašćenje za usvajanje delegiranih akata, je dato Ministarstvu i podleže uslovima utvrđenim u članovima 53 i 54 ovog zakona.

Član 53

Opoziv delegiranja

1. Delegirana ovlašćenja iz člana 50 ovog zakona može se u svakom trenutku opozvati od strane Vlade Kosova.

2. Kada je Vlada Kosova započela interni postupak odlučivanja o opozivu delegiranih ovlašćenja, obavestiće Ministarstvo u razumnom roku pre donošenja konačne odluke, ukazujući na delegirano ovlašćenje koje bi moglo biti predmet opoziva i moguće razloge tog opoziva.

3. Odluka o opozivu predstavlja kraj delegiranju ovlašćenja navedenih u toj odluci i stupa na snagu odmah ili na datumu navedenom u tom dokumentu. To ne utiče na važenje delegiranih akata koji su već na snazi.

Član 54**Prigovori na delegirane akte**

1. Vlada Kosova može osporiti delegirani akt u roku od tri (3) meseca od dana obaveštenja. Na zahtev Vlade ovaj rok se može produžiti za još tri (3) meseca.
2. Ukoliko nakon isteka roka iz stava 1 ovog člana, Vlada Kosova neće osporiti delegirani akt, on se objavljuje i stupa na snagu dana koji je određen u dokumentu. Delegirani akt se može objaviti i stupiti na snagu pre isteka ovog roka, ukoliko Vlada Kosova obavesti Ministarstvo o tome da ne želi da ospori dokument.

GLAVA IX**GRAĐEVINSKI PROIZVODI KOJI NE NOSE OZNAKU USAGLAŠENOSTI****Član 55****Građevinski proizvodi koji ne nose oznaku usaglašenosti CE i oznaku o usaglašenosti Kosova**

1. Svi građevinski proizvodi koji se stavljaju na tržište Kosova, osim onih čija je usaglašenost sa ovim zakonom dokazana oznakama CE ili oznake usaglašenosti Kosova, biće odgovarajuće prirode i nivoa svojstva koji dozvoljavaju građevinskim radovima koje ispunjavaju regulatorne zahteve. Treba da bude poznata mogućnost takvih proizvoda da adekvatno funkcionišu i/ili njihove specifični nivoi svojstava u vezi odgovarajućih bitnih karakteristika.
2. Priroda i/ili svojstva takvih proizvoda se procenjuju i izjavljuju u skladu sa jednim od sledećih:
 - 2.1. međunarodnim standardom koji je pripremljen od strane ISO ili IEC;
 - 2.2. regionalnim standardom zone slobodne trgovine;
 - 2.3. nacionalnim standardom Kosova;
 - 2.4. nacionalnim standardom druge zemlje;
 - 2.5. nezavisnom šemom za sertifikaciju proizvoda sa Kosova ili iz druge zemlje, uključujući proizvode koji su usklađeni sa odgovarajućim tehničkim procenama/odobrenjima ili ekvivalentno;
 - 2.6. ispitivanjima, proračunima ili drugim sredstvima prema kojima adekvatnost proizvoda može ustanoviti;
 - 2.7. iskustvom iz prošlosti, zadovoljavajuće korišćenje zgrade ili drugim građevinskim radovima, gde takvo iskustvo omogućava da adekvatnost proizvoda bude poznata.
3. Kada sredstva za procenjivanje proizvoda zavise od specifikacija iz drugih zemalja izuzev Kosova, dokumenti o usaglašenosti i po potrebi oznake o usaglašenosti se procenjuju na osnovu važećih odredbi za poznavanje dokumenata usaglašenosti i oznakama usaglašenosti.
4. Ministarstvo može posredstvom delegiranih akata u skladu sa članom 50 ovog zakona,

određivati posebne uslove u vezi stavljanja proizvoda na tržište, koji su pokriveni u ovom poglavlju. Takvi uslovi uključuju karakteristiku ili karakteristike koje trebaju da se izjavljuju, potrebu da se sastavi izjava o svojstvima, kao i sistem ili sistemi procene i potvrđivanja stalnosti učinka (Assessment of Verification Constancy of Performance-AVCP) koji se primenjuju na proizvod. Ovi uslovi su obavezujući.

5. Prilikom objavljivanja delegiranih akata iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo će odrediti ukoliko takvi akti odnose se samo na proizvode u skladu sa ovim članom ili se odnose i na građevinske proizvode obuhvaćene oznake usaglašenosti Kosova i/ili oznakom usaglašenosti Kosova.

6. Ukoliko nije drugačije navedeno u delegiranom aktu, sistem procene i potvrđivanja stalnosti učinka (AVCP) primenjiv na proizvode obuhvaćene ovim poglavljem, je sistem 4 koji se određuje podzakonskim aktom u skladu sa ovim zakonom. Međutim, ovo ne smeta da se proizvodi stave na tržište Kosova u skladu sa sistemom procene i potvrđivanja stalnosti učinka (AVCP) (ili ekvivalentnim) višim od sistema 4.

7. Prilikom stavljanja građevinskih proizvoda na tržište Kosova, koji su obuhvaćeni u ovom poglavlju, proizvođač treba da navodi osnovu na kojoj procenjena je priroda i podobnost proizvoda, zajedno sa svim informacijama koje zahteva važeća tehnička specifikacija i/ili informacija za delegirane akte u skladu sa stavom 4 ovog člana.

8. Na kosovskom tržištu kada se verifikuje ili se požali domaćim proizvođačima građevinskih proizvoda, da uvozi građevinske proizvode pod troškove domaće proizvodnje, ministar može odlukom doneti zaštitne mere u ovoj oblasti za te proizvode, bez kršenja ili pogrešnog primene principa SSP ili CEFTA.

GLAVA X KAZNE NE ODREDBE

Član 56

Kršenje zakona prilikom stavljanja građevinskih proizvoda na tržište

1. Pravno lice koje je proizvelo i stavilo na tržište proizvode građevinarstva koji su obuhvaćeni harmonizovanim standardima ili u skladu sa tehničkim procenama izdate za taj proizvod, odgovora ukoliko:

1.1. Proizvod ne nosi oznaku CE ili znak usklađenosti Kosova u skladu sa članom 9 stav 2 ili člana 10 stavovi 2 do 6 ili člana 11 ovog zakona;

1.2. odredbe člana 55 ovog zakona nisu ispunjene;

1.3. proizvod podleže jednom ili više odstupanja od člana 5 ovog zakona.

2. Pravno lice kazniće se novčanom kaznom od pet hiljada (5,000.00€) do petnaest hiljada (15,000.00€) evra, ukoliko se utvrde prekršaji navedeni u stavovima 1.1, 1.2 i 1.3 ovog člana.

3. Fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu kazniće se novčanom kaznom od četiristo (400.00€) do hiljadu (1,000.00€) evra, ukoliko se utvrde prekršaji navedeni u stavovima 1.1, 1.2 i 1.3 ovog člana

Član 57

Prekršaj obaveza od strane ekonomskih operatera

1. Ekonomski operateri su odgovorni ukoliko su postupali na sledeći način:
 - 1.1. proizvođač koji nije ispunio sve zahteve iz člana 14 stav 10 ovog zakona;
 - 1.2. uvoznik koji nije ispunio bilo koji zahtev naveden u stavu 2, člana 16 ovog zakona;
 - 1.3. uvoznik koji nije ispunio sve zahteve navedene u članu 16, stav 7 ovog zakona;
 - 1.4. distributer koji nije ispunio sve zahteve navedene u stavu 2, člana 17 ovog zakona; i
 - 1.5. distributer koji nije ispunio sve zahteve navedene u članu 17, stav 4 ovog zakona;
2. Ekonomski operateri kazniće se novčanom kaznom od tri hiljade (3,000.00) do pet hiljada (5,000.00) evra, ukoliko se utvrdi prekršaj iz stava 1 ovog člana.
3. Fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu kazniće se novčanom kaznom od dvesta pedeset (250,00) do osamsto (800,00) evra, ukoliko se utvrdi prekršaj iz stava 1 ovog člana.

Član 58

Ostali prekršaji

1. Pravno lice koje je proizvelo i stavilo na dostupnost tržišta proizvode građevinarstva bez relevantnih uputstva ili informacije kao što sledi:
 - 1.1. obaveze proizvođača da obezbedi identifikaciju proizvoda u skladu sa članom 14, stav 7 ovog zakona;
 - 1.2. obaveze proizvođača da obezbedi kontakt informacije u skladu sa članom 14, stav 8 ovog zakona;
 - 1.3. obaveze proizvođača da daje uputstva i bezbednosne informacije u skladu sa članom 14, stav 9 ovog zakona;
 - 1.4. obaveze uvoznika da obezbede kontakt informacije u skladu sa članom 16, stav 4 ovog zakona;
 - 1.5. obaveze uvoznika da daje uputstva i bezbednosne informacije u skladu sa članom 16, stav 5 ovog zakona;
 - 1.6. obaveze distributera u skladu sa članom 17 stav, 2 ovog zakona;
 - 1.7. slučajevi kada obaveze proizvođača važe i za uvoznika i za distributera u skladu sa članom 18 ovog zakona;
2. Pravno lice kazniće se novčanom kaznom od tri (3,000.00) do sedam hiljade (7,000.00) evra ukoliko se utvrde prekršaji iz stavova 1.1 do 1.7 ovog člana.

3. Fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu kazniće se novčanom kaznom od dvesta pedeset (250.00) do hiljadu (1,000.00) evra, ukoliko se utvrde prekršaji iz stavova 1.1 do 1.7 ovog člana.

GLAVA XI KONAČNE ODREDBE

Član 59 Upravni odbor

1. Ministarstvo može se pomagati od strane Upravnog odbora za izgradnju.
2. Članovi ovog odbora mogu biti predstavnici Ministarstva i njenih agencija, drugih ministarstava ili spoljnih organizacija. Ministarstvo, po potrebi, sastavlja pravila u vezi članstva i aktivnosti ovog odbora.
3. Ministarstvo osigurava da članovi odbora su sposobni da obavljaju svoje funkcije na način kojim se izbegava sukob interesa, naročito u pogledu postupaka za dobijanje oznake CE ili oznake usaglašenosti Kosova.

Član 60 Ukidanje

Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon br. 04/L-181 o građevinskim proizvodima i podzakonski akti koji su doneseni u skladu sa njim.

Član 61 Prelazne odredbe

1. Građevinski proizvodi koji su stavljeni na tržište Kosova sa oznakom CE u skladu sa Uredbom EU 305/2011 (Uredba o građevinskim proizvodima), smatraće se da su u skladu sa ovim zakonom.
2. Stupanjem na snagu ovog zakona, Ministarstvo procenjuje sve standarde koji su usvojeni kao usaglašeni standardi Kosova za podršku ovog zakona i kada je prikladno, određuje i objavljuje nove datume za stupanje na snagu (kada oznaka usaglašenosti Kosova postaje dostupna) i datum povlačenja (kada oznaka usaglašenosti Kosova postane obavezna i kada sve protivrečne tehničke specifikacije budu povučene) ovih standarda.
3. Ministarstvo stalno nadgleda stanje razvoja tržišta za građevinske proizvode na Kosovu. U slučaju da nakon razgovora sa proizvođačima Kosova, uvoznicima, telima za procenu usaglašenosti i drugim zainteresovanim stranama Kosova, Ministarstvo odluči da je prikladno da povuče mogućnost stavljanja proizvoda na tržište Kosova u skladu sa odredbama člana 55 ovog zakona i/ili sa oznaka usaglašenosti Kosova, za jedan ili više proizvoda ili grupe proizvoda, Ministarstvo objavljuje takvu odluku.
4. Svaka objavljena odluka praćena je datumima prelaznog perioda tokom kojeg odredbe koje se povlače mogu postojati paralelno sa tom odredbom ili preostalim odredbama, kao i datum nakon kojeg samo preostala odredba(e) postaju obavezne.

5. Bez prejudiciranja stava 2, člana 37 ovog zakona, da određeni organ bude imenovan da obavlja zadatke kao treća strana, nije obavezan da podnosi certifikat o akreditaciji sa aplikacijom za oblast za koju zahteva imenovanje za dvogodišnji (2) period nakon stupanja na snagu ovog zakona.

6. U slučaju iz stava 5 ovog člana, kada organ ne može da pruži certifikat akreditaciji, isti mora da dostavi organu imenovanja sve ostale dokaze dokumentovane potrebne za verifikaciju, priznanje nadležnosti kao i redovno nadgledanje usklađenosti sa svim zahtevima iz člana 33 ovog Zakona. Odluku o imenovanju treba ima određeni rok ali ne duži od dve (2) godine.

Član 62

Izveštavanje od strane Ministarstva

1. Ministarstvo procenjuje posebnu potrebu za informacijama o sadržaju opasnih supstanci u građevinskim proizvodima i razmatra moguće proširenje obaveza u pogledu informacija o drugim supstancama predviđenim u članu 7 stav 5 ovog zakona i o tome obaveštava Vladu Kosova. Između ostalog, u svojoj proceni, Ministarstvo uzima u obzir potrebu osiguravanja visokog nivoa zaštite zdravlja i bezbednosti radnika koji koriste građevinske proizvode i korisnika građevinskih radova, uključujući zahteve recikliranja i/ili ponovne upotrebe delova ili materijala. U svojoj proceni, Ministarstvo takođe uzima u obzir svaku odluku donesenu od strane Evropske komisije o tom pitanju.

2. Ukoliko je potrebno, u roku od dve (2) godine nakon podnošenja izveštaja Vladi Kosova, u skladu sa stavom 1 ovog člana, ovaj izveštaj treba dopuniti adekvatnim zakonskim predlozima izveštaj će biti praćen odgovarajućim zakonskim predlozima.

3. U roku od tri (3) godine od stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo podnosi Vladi Kosova izveštaj o sprovođenju ovog zakona, uključujući članove 23 i 24 i tehničke procene Kosova ako je potrebno, na osnovu izveštaja koji su obezbeđeni od strane svih relevantnih zainteresovanih strana, u pratnji odgovarajućih predloga.

Član 63

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu devedeset (90) dana nakon njegove objave u Službene Novine Republike Kosova.

Zakon br. 06/L-033

7. novembar 2018. godine

Proglašeno Ukazom Br. DL-57-2018, dana 23.11.2018, od strane Predsednika Republike Kosova Hashim Thaçi.